

Hoe een ICT-toolkit het leven met een ernstige meervoudige beperking interessanter maakt

Vier kinderen met een (zeer) ernstige meervoudige beperking (EMB) en hun moeders haalden plezier en afwisseling uit producten in de ICT-toolkit. Van een speelgoedpapegaai tot een handige knop: ze mochten alles een paar weken uitproberen. Voor ouders van een kind met EMB, met vaak weinig tijd en energie, biedt deze toolkit een laagdrempelige kans om het leven van en met hun kind te verrijken.

In plaats van frummelen aan een veter ging Andy (15) praten tegen een papegaai die zijn geluiden herhaalde. Brian (8) was bang voor dat speelgoedbeest, maar zijn gezin deed uiteindelijk iets samen: dankzij een trillende speaker luisterden ze samen naar muziek.

Professionele verzorgers kennen vaak veel hulpmiddelen om het leven met een beperking te verrijken. Voor het eerst is nu onderzocht hoeveel ouders hierover weten, hoe ze erover denken en wat zij nodig hebben om samen met hun kind baat te hebben bij ICT-hulpmiddelen.

Vier gezinnen leenden de ICT-toolkit

Vier kinderen tussen de 6 en 16 jaar oud met EMB en hun moeders deden mee. Acht keer kregen zij onderzoekers op huisbezoek voor een gesprek en observaties. Na vier bezoeken kregen de moeders de ICT-toolkit enkele weken te leen. Ze konden vrij gebruik maken van de hulpmiddelen op het gebied van communicatie, speelgoed, muziek, computers en schakelknoppen.

Bekijk de Toolkit

De Toolkit EMB&ICT staat op de [Bartiméus-website](#). Per productgroep is te zien wat erin zit. De middelen zijn te leen bij [FabLab](#) en [Bartiméus Kind en Jeugd](#). Suggesties of ervaringen horen we graag: mail Maaïke Meerlo, mmeerlo@bartimeus.nl.

Van schakelknop tot politieauto

Zo was er een schakelknop in waarmee het kind bijvoorbeeld een föhn of mixer kon aanzetten. Die geeft het kind wat controle, gelegenheid om initiatief te nemen en maakt bijvoorbeeld samen taart bakken interessanter. De speelgoed-politieauto zit vast aan een snoertje en het kind kan hem zelf aan en uit zetten. Hij rijdt rond met fel licht en hard geluid; vanwege een mogelijke epileptische aanval bij hun kind waren twee moeders huiverig om deze auto te gebruiken. Een trillende speaker laat het tafelblad trillen, zodat een kind dat niet goed hoort, de muziek ook voelt. Ook zaten er computerspelletjes in de toolkit, en praatknoppen waarmee een kind dat niet kan praten toch iets kan zeggen.

Meer activiteiten, alleen en samen

Twee van de vier kinderen lieten minder repetitief gedrag zien na kennismaking met middelen uit de toolkit. Het repertoire aan activiteiten nam bij alle kinderen toe. Ze konden daarnaast langer bezig zijn met een individuele activiteit, zoals spelen met de papegaai. Drie van de vier kinderen gingen ook meer gezamenlijke dingen doen. De kinderen namen meer initiatief om hun moeder te betrekken bij hun activiteit en toonden meer affectie als ze bezig waren met items uit de toolkit. Drie moeders volgden hun kinderen meer in hun spel, in plaats van altijd zelf het initiatief te nemen. Alle moeders werden vervaal en fysiek actiever om hun kinderen te instrueren of activeren.

Tijd, geld en energie

Alle moeders benoemden in de gesprekken dat ze door de drukte en uitdagingen van hun gezinsleven weinig tijd en energie hebben. Ze hebben niet de ruimte in hun hoofd om te bedenken hoe ze een vaste routine beter of prettiger kunnen invullen. De toolkit biedt een laagdrempelige mogelijkheid om daarvoor kansen te ontdekken en te kijken welke middelen voor een gezin de soms hoge aanschafkosten waard zijn. Wel bleek dat de moeders uitgebreide handleidingen meestal oversloegen, al vonden ze het prettig dat er wel instructies beschikbaar zijn.

Het volledige onderzoek en alle resultaten staan in het artikel [The effectiveness of the use of a technology toolkit on activities and mother-child interactions: children with complex care needs](#) (december 2023, Disability and Rehabilitation: Assistive Technology). Zie ook tinyurl.com/2p8x2mcc. Voor meer informatie, mail Paula Sterkenburg: psterkenburg@bartimeus.nl.

Januari 2024

Academische werkplaats Sociale relaties en gehechtheid Bartiméus
Vrije Universiteit Amsterdam – Ons Tweede Thuis
Bartiméus, Doorn

ACADEMISCHE WERKPLAATS

Bartiméus·

VU VRIJE
UNIVERSITEIT
AMSTERDAM

**Ons
Tweede
Thuis** JIJ & IK